

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

Strategic Leadership of School Administrators Affecting Schools
Effectiveness under The Office of Buriram Secondary
Educational Service Area

วนิดา หยั่งบุญ^{1*} และบรรจบ บุญจันทร์²
Wanida Yangbun^{1*} and Banjob Boonchan²

^{1*,2} สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา 30000
^{1*,2} Department of Educational Administration, Faculty of Education, Nakhon Ratchasima Rajabhat
University, Nakhon Ratchasima 30000, Thailand.

^{1*} Corresponding Author, E-mail : Wanida1993.cassiopeia@gmail.com

Received: 1 February 2023, Revised: 2 May 2023, Accepted: 8 June 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียน 2) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา และ 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 346 คน ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และ 3) ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรและด้านการกำหนดกลยุทธ์ มีอิทธิพลร่วมกันต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้กับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์เป็น .792 และองค์ประกอบเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ได้ร้อยละ 62.7

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์, ประสิทธิผลของโรงเรียน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the effectiveness of schools under the Buriram Secondary Educational Service Area Office, 2) to study the strategic leadership of school administrators under the Buriram Secondary Educational Service Area Office, and 3) to study the strategic leadership of school administrators affecting the effectiveness of schools under the Buriram Secondary Educational Service Area Office. The sample used in this research consisted of 346 school administrators and teachers under the Buriram Secondary Educational Service Area Office, Academic Year 2022. The Tools used in the research were metrical questionnaires which used to analyze the data including percentage, mean, standard deviation, Pearson's correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis. The salient points found that : 1) The effectiveness of schools under the Buriram Secondary Educational Service Area Office Overall, it was at a very high level. 2) Overall, the strategic leadership of the administrators of the educational institutes under the Buriram Secondary Educational Service Area Office was at a high level. 3) Strategic leadership of educational institution administrators in the direction of organizational direction, strategy formulation had a statistically significant at the .01 level effect on the effectiveness of schools under the Buriram Secondary Educational Service Area Office. The multiple correlation coefficient between these components and the effectiveness of schools under the Buriram Secondary Educational Service Area Office was .792. These components could explain 62.7 percent of the variance in effectiveness of schools under the Buriram Secondary Educational Service Area Office.

Keywords : Strategic leadership, School effectiveness

1. บทนำ

มนุษย์ถือเป็นทรัพยากรที่มีค่ายิ่ง ประเทศใดมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ประเทศนั้นย่อมเจริญก้าวหน้า โดยวงการศึกษา มีบทบาทในการพัฒนามนุษย์ให้มีคุณภาพตามความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษา ตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ซึ่งกล่าวว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข โรงเรียนจึงต้องปรับเปลี่ยนการบริหารเพื่อนำพาองค์กรไปสู่ประสิทธิผล (ไพฑูรย์ สินลารัตน์, 2553)

ประสิทธิผลของโรงเรียนเป็นเครื่องมือที่บ่งชี้ความสำเร็จของสถานศึกษาได้เป็นอย่างดีว่าโรงเรียนได้ดำเนินการบริหารจัดการประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายเพียงใด พิจารณาจากความสามารถในการผลิต

นักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น มีการอบรมคุณธรรมจริยธรรม มีทัศนคติเชิงบวก มีการพัฒนาโรงเรียนให้มีความก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน (ทิพวรรณ พรหมกอง, 2558)

ผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องมีรูปแบบของความเป็นผู้นำที่พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและสนองตอบต่อนโยบายกลยุทธ์ขององค์กร (ติญากรณ์ สิริวิณชยกร, 2557) โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ถือเป็นรูปแบบของผู้นำที่สามารถปรับเปลี่ยนการบริหารแบบใหม่ที่สอดคล้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลง (จุฑามาศ แสนสุข, 2564) ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่จำเป็นต่อการกำหนดทิศทางขององค์กร วางแผนกลยุทธ์ แก้ไขปัญหาในโรงเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดีสามารถนำพาองค์กรให้เกิดประสิทธิผล (กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน, ปิยพงษ์ สุเมตติกุล และไพฑูรย์ สีนลารัตน์, 2557)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) กระทรวงศึกษาธิการ มีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย จุดเน้นสู่การปฏิบัติ มีการกำหนดกลยุทธ์ขององค์กร จึงจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องเร่งดำเนินงานให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ โดยการดำเนินงานที่ผ่านมาพบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียน ได้แก่ 1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยเฉพาะผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐานของนักเรียนยังต่ำกว่าระดับประเทศในบางกลุ่มสาระ 2) นักเรียนจบการศึกษาไม่ครบ 100% ยังคงมีนักเรียนออกกลางคันและหลุดจากระบบการศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์, 2565)

จากที่กล่าวมาข้างต้น แสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาถึงภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารและสถานศึกษานำไปใช้ในการศึกษาเพื่อพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา และกระบวนการดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 ศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
- 2.2 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์
- 2.3 เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

3. แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 แนวคิดทฤษฎี

Mott (1972) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพโรงเรียนมี 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน

Hoy and Miskel (2008) ได้กล่าวว่า ประสิทธิภาพมี 4 ด้าน คือ 1) ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม 2) ความสามารถในการบรรลุเป้าหมาย 3) ความสามารถในการบูรณาการ 4) ความสามารถในการดำรงรักษาแบบแผนทางวัฒนธรรม

(DuBrin, 1998 : อ้างถึงใน รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2549) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ผู้นำที่มีความเข้าใจระดับสูง 2) ความสามารถในการนำปัจจัยนำเข้าต่าง ๆ มากำหนดกลยุทธ์ 3) การมีความคาดหวังและการสร้างโอกาสสำหรับอนาคต 4) วิธีคิดเชิงปฏิบัติ 5) การกำหนดวิสัยทัศน์

Hitt, Ireland and Hoskisson (2003) ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การกำหนดทิศทางขององค์กร 2) การดำรงรักษาและใช้ประโยชน์จากสมรรถนะหลักขององค์กร 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ 4) การผดุงไว้ซึ่งวัฒนธรรมองค์การที่มีประสิทธิภาพ 5) การเน้นการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กันต์ชญาณี สงเจริญทรัพย์ (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียน 3) วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก โดยสามารถทำนายได้ร้อยละ 81.20

นันท์นภัส สุทธิการ (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร 2) ศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียน 3) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ประสิทธิภาพของโรงเรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ทำนายได้ร้อยละ 76.20

แสงระวี ลิตรักษ์ (2564) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาประสิทธิภาพของโรงเรียน 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิภาพของโรงเรียน ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมในการควบคุมองค์การให้สมดุล ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ด้านการคิดเชิงปฏิบัติเป็นตัวแปรพยากรณ์ ที่สามารถพยากรณ์ได้ ร้อยละ 60

4. วิธีดำเนินการวิจัย

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3,166 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ปีการศึกษา 2565 จำนวน 346 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตาราง Krejcie and Morgan (1970) กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ โดยใช้ขนาดของสถานศึกษาเป็นชั้นภูมิในการสุ่ม

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถาม โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check lists) ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน มีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ 5 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ มากที่สุด 4 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ มาก 3 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง 2 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อย 1 หมายถึง ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับ น้อยที่สุด ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale)

4.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา ความถูกต้องของรูปแบบ และความถูกต้องของภาษา ให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความสอดคล้องของคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.50-1.00 จึงถือว่าผ่านเกณฑ์ จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครูและผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .964 และแยกเป็นประสิทธิภาพของโรงเรียน มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .915 และ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมเท่ากับ .964

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ตอนที่ 2 ประสิทธิภาพของโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean)

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) หาค่าความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation) และสร้างสมการพยากรณ์โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

5. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ได้ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

5.1 ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

ตารางที่ 1 ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

องค์ประกอบประสิทธิภาพของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	3.80	0.68	มาก
2. นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและทัศนคติเชิงบวก	4.00	0.67	มาก
3. ความพึงพอใจในการทำงานของครู	4.24	0.60	มาก
4. ความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน	4.21	0.66	มาก
5. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาองค์กร	4.29	0.63	มาก
6. ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครองและชุมชน	4.31	0.65	มาก
รวม	4.14	0.55	มาก

ประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.55) และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของระดับมาก ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครองและชุมชน ($\bar{X} = 4.31$, S.D. = 0.65) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของระดับมาก ได้แก่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.68)

5.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

ตารางที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. การกำหนดทิศทางขององค์กร	4.20	0.69	มาก
2. การกำหนดกลยุทธ์	4.16	0.72	มาก
3. การมีความคิดสร้างสรรค์	4.11	0.75	มาก
4. การส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กร	4.13	0.75	มาก
รวม	4.14	0.70	มาก

ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.70) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดของระดับมาก ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.69) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดของระดับมาก ได้แก่ การมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.75) โดยแยกเป็นรายด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

5.3 ผลการวิเคราะห์การพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

โดยใช้สัญลักษณ์ในการนำเสนอ ดังนี้

- X แทน ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม
 - X_1 แทน ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร
 - X_2 แทน ด้านการกำหนดกลยุทธ์
 - X_3 แทน ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์
 - X_4 แทน ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดี
- Y แทน ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวม
 - Y_1 แทน ด้านนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง
 - Y_2 แทน ด้านนักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและทัศนคติเชิงบวก
 - Y_3 แทน ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู
 - Y_4 แทน ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในโรงเรียน
 - Y_5 แทน ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาองค์กร
 - Y_6 แทน ด้านความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครองและชุมชน

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X	Y
ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร (X ₁)	1	.883**	.865**	.883**	.933**	.773**
ด้านการกำหนดกลยุทธ์ (X ₂)		1	.908**	.859**	.960**	.763**
ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X ₃)			1	.899**	.971**	.746**
ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดี (X ₄)				1	.941**	.690**
ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา (X)					1	.779**
ประสิทธิผลของโรงเรียน (Y)						1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์มีความสัมพันธ์กัน โดยทุกปัจจัยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ด้านการกำหนดกลยุทธ์กับการมีความคิดสร้างสรรค์ ($r = .908$) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์กับการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ($r = .899$) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรกับการกำหนดกลยุทธ์ ($r = .883$) ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กรกับการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ($r = .883$) ด้านการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดีกับการมีความคิดสร้างสรรค์ ($r = .865$) ด้านการกำหนดกลยุทธ์กับการส่งเสริมวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ($r = .859$) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ถดถอยภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

ตัวแปร	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนดิบไม่ปรับมาตรฐาน (b)	สัมประสิทธิ์การถดถอยจากคะแนนมาตรฐาน (β)	t	p
ค่าคงที่	1.490		13.231	.000**
1. ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร	.357	.450	6.413	.000**
2. ด้านการกำหนดกลยุทธ์	.279	.365	5.169	.000**

$R = .792$, $R^2 = .627$, $p = .000$

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า องค์ประกอบด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ด้านการกำหนดกลยุทธ์ มีอิทธิพลร่วมกันต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร รองลงมา คือ ด้านการกำหนดกลยุทธ์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้

กับประสิทธิผลของโรงเรียน เป็น .792 และองค์ประกอบเหล่านี้ สามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ได้ร้อยละ 62.7

สามารถสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ได้ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 สมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 1.490 + .357X_1 + .279X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z}_y = .450X_1 + .365X_2$$

6. สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ผู้วิจัยนำเสนอสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

6.1 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครองและชุมชน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

6.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทางการขององค์กร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์

6.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดทิศทางการขององค์กร ด้านการกำหนดกลยุทธ์ มีอิทธิพลร่วมกันต่อประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างองค์ประกอบเหล่านี้กับประสิทธิผลของโรงเรียน เป็น .792 และองค์ประกอบเหล่านี้สามารถอธิบายความแปรปรวนประสิทธิผลของโรงเรียน ได้ร้อยละ 62.7

7. อภิปรายผล

7.1 ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงบวกกับผู้ปกครองและชุมชนที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนถือเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังเป็นสถานที่ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหาร ครู และชุมชน โดยชุมชนส่งบุตรหลานเข้ามาศึกษาต่อ ในขณะเดียวกันโรงเรียนต้องขอความร่วมมือจากชุมชนในการสนับสนุนด้านการศึกษา ทำให้ได้รับความร่วมมือและความ

ช่วยเหลือจากชุมชนด้วยความเต็มใจก่อให้เกิดประโยชน์ร่วมกันทั้งสองฝ่าย สอดคล้องกับแนวคิดของ Fusco (2009) ที่เสนอว่า ผู้บริหารและบุคลากรของโรงเรียนควรมีการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนที่อยู่แวดล้อม โรงเรียน ศึกษาทำความเข้าใจชุมชน ทำโครงการให้บริการชุมชนเกิดเป็นการสร้างเครือข่ายที่ดีร่วมกัน ซึ่งทำให้ ผู้ปกครองและชุมชนช่วยเหลือโรงเรียนด้วยความเต็มใจ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุพัตรา ชันทอง (2562) ที่ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลำพูน เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ระดับประสิทธิภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียน ด้านสถานศึกษาส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุทธิพงศ์ อันทรบุตร (2563) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด โดยรวม อยู่ในระดับมาก

7.2 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา บุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการกำหนดทิศทาง ขององค์กร ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์มีการกำหนด ทิศทางการดำเนินงานขององค์กรที่ชัดเจน โดยมีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์รวมถึงกลยุทธ์ เพื่อเป็นทิศทางการดำเนินงาน ทำให้ทุกโรงเรียนมีการวางแผนการดำเนินงานขององค์กร สอดคล้องกับ แนวคิดของ นันทน์ภัส สุทธิการ (2562) ที่เสนอว่า ผู้บริหารมีบทบาทในการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายขององค์กรอย่างเป็นระบบ เพื่อให้องค์กรมีทิศทาง เป้าหมายชัดเจน โดยครอบคลุมถึงแนวทาง การดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ประยุกต์ใช้และปฏิบัติให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปตาม กาลเวลา สอดคล้องกับผลการวิจัยของจรัสรัตน์ ม่วงนา (2563) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร กับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8 ด้านการกำหนด ทิศทางเชิงกลยุทธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารสามารถกำหนด นโยบายของสถานศึกษาได้สอดคล้องกับเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของ สพฐ. มีค่ามากที่สุด สอดคล้องกับ ผลการวิจัยของสุรรัตน์ เปี่ยมศิริ (2563) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และประสิทธิภาพการ ปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางเขน ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์โดยรวมอยู่ในระดับ มาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์อยู่ในระดับมากที่สุด

7.3 ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร และด้านการ กำหนดกลยุทธ์ มีอิทธิพลร่วมกันต่อประสิทธิภาพของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลสูงสุด คือ ด้านการกำหนดทิศทางขององค์กร ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ มีการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนนโยบาย กลยุทธ์สู่การปฏิบัติมี จึงจำเป็นที่โรงเรียนจะต้องเร่งดำเนินงานให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ ส่งเสริมให้ผู้บริหารพัฒนานตนเองให้เป็นผู้นำ เชิงกลยุทธ์ ให้สามารถกำหนดเป้าหมายและทิศทางที่ชัดเจนให้กับองค์กร สอดคล้องกับแนวคิดของ Hitt, Ireland and Hoskisson (2011) ที่เสนอว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์เป็นความสามารถของผู้นำในการกำหนด วิสัยทัศน์หรือทิศทางขององค์กร เพื่อนำวิสัยทัศน์นั้นไปสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกศรา สิทธิแก้ว (2558) ที่ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงาน ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี ผลการศึกษา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา ได้รับร้อยละ 67 โดยด้านที่มีอำนาจในการพยากรณ์มากที่สุด คือ ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ แสงระวี ลิตรักษ์ (2561) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการศึกษาพบว่าภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมและราย ด้าน อยู่ในระดับมาก มีความสัมพันธ์กันและได้สมการพยากรณ์ประสิทธิผลของโรงเรียน โดยใช้ภาวะผู้นำ เชิงกลยุทธ์เป็นตัวแปรพยากรณ์ มีภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ด้านการกำหนดทิศทางเชิงกลยุทธ์ ด้านการคิดเชิง ปฏิวัติเป็นตัวแปรพยากรณ์ ที่สามารถพยากรณ์ได้ ร้อยละ 60

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

8.1.1 สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้มีการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในการคิดวิเคราะห์มีทักษะ ในการแก้ไขปัญหาและเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

8.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูมีอำนาจในการตัดสินใจและมีอิสระในการทำงาน

8.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีวิธีการบริหารความขัดแย้งเพื่อให้ครูเกิดความร่วมมือในการทำงาน

8.1.4 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

8.1.5 สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

8.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

8.2.1 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์และสังกัดอื่นๆ

8.2.2 ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์และสังกัดอื่นๆ

8.2.3 ควรศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์

9. กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บรรจบ บุญจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักที่ได้ ให้การชี้แนะแนวทางแก้ไข และพัฒนางานวิจัยให้มีความถูกต้องสมบูรณ์มากขึ้น ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ที่ได้กรุณาให้ความเอื้อเฟื้ออำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม และขอขอบพระคุณผู้บริหารและคณะครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

10. เอกสารอ้างอิง

- กล้าศักดิ์ จิตต์สงวน, ปิยพงษ์ สุเมตติกุล และไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2557). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์สำหรับ ผู้บริหารโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย*. 4(1) : 201-211.
- กันต์ชญาณี ส่งเจริญทรัพย์. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. *วารสารพัฒนาเทคนิคศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ*. 32(115) : 106-114.
- เกศรา สิทธิแก้ว. (2558). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี*.
- จุฑามาศ แสนสุข. (2564). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 15. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*. 13(1) : 54-77.
- จรีรัตน์ ม่วงนา. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารกับประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- ติญารณ สิริวัฒนชัยกร. (2557). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์. สืบค้นเมื่อ 29 มิถุนายน 2565. จาก <https://jeal.snru.ac.th/Files/Article/337-ArticleTextFile-20190902200704.pdf>
- ทิพวรรณ พรมทอง. (2558). ประสิทธิภาพของโรงเรียนคาทอลิก สังฆมณฑลอุบลราชธานี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี*.
- นันทน์ภัส สุทธิการ. (2562). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 จังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*.
- ไพฑูรย์ สีนลารัตน์. (2553). ผู้นำเชิงสร้างสรรค์และผลิตภาพ : กระบวนทัศน์ใหม่ และผู้นำใหม่ทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2549). *การจัดการสมัยใหม่*. กรุงเทพฯ : ธรรมสาร.
- สุทธิพงศ์ อันทรบุตร. (2563). ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในจังหวัดร้อยเอ็ด. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด*. 15(1) : 3-15.
- สุพัตรา ชันทอง. (2562). แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลำพูน เขต 2. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร*.

- สุรัตน์ เปี่ยมศิริ. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และประสิทธิผลการปฏิบัติงานของข้าราชการสำนักงานเขตบางเขน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเกริก.
- แสงระวี ลิตรักษ์. (2564). *ภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21*. วารสารมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตอภัยภูเบศร. 10(1) : 586-598.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระยะที่ 1 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2563-2565*. สพม. บุรีรัมย์. บุรีรัมย์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์.
- Fusco, G. and Nijkamp, P. (2009). *Culture tourism and sustainable local development*. Cornwall, Britain : Ashgate.
- Hitt M. A., Ireland D. R. & Hoskisson R. E. (2003). *Strategic management : Competitiveness and globalization*. Australia : Thomson/South-western.
- _____. (2011). *The management of strategy concepts*. Canada : South-Western.
- Hoy, W. K. and Miskel, C. G., (2008). *Educational administration : Theory, research, and practice* (8th ed.). New York : McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607-610.
- Mott, P. E. (1972). *The characteristics of effective organizations*. New York : Harper and Row.